





دانشگاه صنعتی شیراز

دانشکده علوم، گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد
در رشته ریاضی گرایش کاربردی

بررسی کارایی روش تجزیه آدومیان بهبود یافته برای حل
برخی معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی

نگارش:

محمد رضا پاکباز

استاد راهنما:

دکتر اسماعیل حسام‌الدینی

استاد مشاور:

دکتر محمود حاجی شعبانی

بهمن ۱۳۹۱

تقدیم به آنان که

کلامشان، صداقت

نگاهشان، محبت

و تبسمشان، حیات را برایم به ارمغان آورد؛

تقدیم به

چشمان پر محبت مادرم که زیباترین نقش نگارستان خاطرام، سیمای اوست
دل دریایی پدرم که تقویم زندگی نیز تلافی‌گر یک نگاه محبت آمیزش نیست

سپاسگزاری

با سپاس از سه وجود مقدس:
آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم...
موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم...
و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند...

پدرانمان

مادرانمان

استادانمان

اگرچه زبانم قاصر و قلم عاجز است از بجا آوردن شکر خداوند عزوجل، ولی به رسم ادب بندگی پروردگار را شاکرم که توفیق عنایت فرمود تا قدمی هرچند کوچک در راه تحصیل علم بردارم و در این راه بر خود لازم می‌دانم که از زحمات استاد ارجمند جناب آقای دکتر اسماعیل حسام الدینی و دکتر محمود حاجی شعبانی تشکر و قدردانی نمایم.
بر خود لازم می‌دانم که از دیگر اساتید گروه ریاضی که در این مدت با رهنمودهای خود روشنگر راه ما بودند تشکر و قدردانی نمایم.

چکیده

بررسی کارایی روش تجزیه آدومیان بهبود یافته برای حل برخی معادلات دیفرانسیل با

مشتقات جزئی

نگارش:

محمد رضا پاکباز

پدیده‌های غیرخطی که در بسیاری از رشته‌های علمی ظاهر می‌شوند به وسیله‌ی معادلات دیفرانسیل جزئی قابل مدل‌سازی هستند. رده‌ی وسیعی از روش‌های تحلیلی و عددی برای حل این نوع معادلات استفاده شده‌اند. به عنوان مثال می‌توان از روش تجزیه آدومیان، روش تداخلی هموتوپی نام برد. روش تجزیه آدومیان اولین بار توسط جورج آدومیان ارائه و برای رده‌ی وسیعی از معادلات دیفرانسیل بکار گرفته شد. ثابت شده است این روش برای حل معادلات دیفرانسیل موثر و مطمئن است. مزیت این روش همگرایی به جواب مساله است. در این پایان‌نامه به بررسی روش تجزیه آدومیان و روش تجزیه آدومیان بهبود یافته در حل پاره‌ای از معادلات دیفرانسیل معمولی و جزئی می‌پردازیم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل ۱: روش تجزیه آدومیان
۲	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی
۲	۱-۲-۱ معادلات دیفرانسیل خطی و غیرخطی
۳	۳-۱ برخی از روش‌های تحلیلی در حل معادلات دیفرانسیل
۳	۱-۳-۱ روش تداخلی هموتویی
۵	۲-۳-۱ روش تکرار تغییراتی
۷	۳-۳-۱ روش تجزیه آدومیان
۱۱	۴-۱ روش تجزیه آدومیان اصلاح شده
۱۴	۵-۱ پدیده‌ی جملات نوفه
	۶-۱ یک عملگر برای حل معادلات دیفرانسیل معمولی مرتبه دوم خاص در روش
۱۸	تجزیه آدومیان
	فصل ۲: استفاده از سری تیلور، چند جمله‌ای‌های چبیشف، چند جمله‌ای‌های
۲۶	لژاندر و تقریب‌های پده در روش تجزیه آدومیان
۲۷	۱-۲ مقدمه
۲۷	۲-۲ روش تجزیه آدومیان و روش سری تیلور
۳۳	۳-۲ روش تجزیه آدومیان با استفاده از چند جمله‌ای‌های چبیشف
۳۹	۴-۲ روش تجزیه آدومیان با استفاده از چند جمله‌ای‌های لژاندر
۴۲	۵-۲ تقریب‌های پده
۴۸	۶-۲ تقریب‌های پده و مسائل مقدار مرزی

۵۴	فصل ۳: بررسی معادلات انتگرال با استفاده از روش تجزیه آدومیان
۵۵	۱-۳ مقدمه
۵۵	۲-۳ مفهوم مقدماتی معادله انتگرالی
۵۶	۳-۳ تبدیل معادلات دیفرانسیل به معادلات انتگرال
۵۷	۴-۳ تبدیل مساله مقدار مرزی به معادلات ولترا
۵۸	۵-۳ تبدیل مساله مقدار مرزی به معادلات انتگرال فردهلم
۶۰	۶-۳ تقسیم‌بندی معادلات انتگرال
۶۰	۱-۶-۳ معادلات انتگرال ولترا
۶۱	۲-۶-۳ معادلات انتگرال فردهلم
۶۲	۳-۶-۳ معادلات انتگرال منفرد
۶۲	۴-۶-۳ معادلات انتگرال - دیفرانسیل
۶۳	۷-۳ حل معادلات انتگرال ولترا و فردهلم خطی با استفاده از روش تجزیه
۶۵	۸-۳ حل معادلات انتگرال غیرخطی با استفاده از روش تجزیه
۶۷	۹-۳ حل معادلات انتگرالی آبل با استفاده از روش تجزیه آدومیان
۶۸	۱-۹-۳ معادلات انتگرال آبل خطی
۷۰	۲-۹-۳ معادلات انتگرال آبل خطی به فرم $\int_a^x \frac{k(x,t)}{\sqrt{x-t}} \varphi(t) dt = f(x)$
۷۲	۳-۹-۳ معادلات انتگرال آبل غیرخطی
۷۵	۴-۹-۳ جواب‌های تقریبی با استفاده از روش تجزیه آدومیان

۷۷ فصل ۴: روش تجزیه آدومیان بهبود یافته

۷۸	۱-۴ مقدمه
۷۸	۲-۴ پیاده‌سازی روش تجزیه آدومیان بهبود یافته

۹۰ فصل ۵: نتیجه‌گیری

۹۲ مراجع

۹۸ واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۴۸	جدول ۱-۲: تقریب‌های عددی برای e^{-x}
۵۱	جدول ۲-۲: ریشه‌های α برای تقریب‌های پده
۵۳	جدول ۳-۲: مقادیر شیب آغازین $B = y'(\cdot)$ برای تقریب‌های پده

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۳۶	شکل ۱-۲: $ u(x) - u_T(x) $
۳۷	شکل ۲-۲: $ u(x) - u_C(x) $
۳۸	شکل ۳-۲: $ u(x) - u_T(x) $
۳۹	شکل ۴-۲: $ u(x) - u_C(x) $
۴۱	شکل ۵-۲: $ u(x) - u_P(x) $
۵۶	شکل ۱-۳: نمودار دو تابع $u(t)$ و $v(t)$
۸۵	شکل ۱-۴: خطای مطلق Φ_{\checkmark}^{ADM} و Φ_{\checkmark}^{IADM} برای مثال ۲.۴
۸۷	شکل ۲-۴: خطای مطلق Φ_{\checkmark}^{ADM} و Φ_{\checkmark}^{IADM} برای مثال ۳.۴

فصل ۱

روش تجزیه آدومیان

۱-۱ مقدمه

در دهه ۱۹۸۰، جورج آدومیان^۱ (۱۹۹۶ - ۱۹۲۳) یک روش قدرتمند جدید برای حل معادلات تابعی غیرخطی معرفی کرد. پس از آن این روش به روش تجزیه آدومیان معروف شد [۴--۷]. این روش بر پایه‌ی تجزیه جواب معادله شامل عملگر غیرخطی به یک مجموعه از توابع است. روش آدومیان در فرمول‌بندی بسیار ساده است و ثابت شده است که برای حل معادلات دیفرانسیل خطی و غیرخطی موثر و مطمئن می‌باشد. این روش نیمه تحلیلی از این مزیت برخوردار است که جواب دقیق یا تقریبی را با دقت بالا و انجام حداقل محاسبات نتیجه می‌دهد.

۲-۱ معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی

معادله دیفرانسیل با مشتقات جزئی، معادله‌ای است شامل یک تابع n متغیره و مشتقات جزئی آن است که به اختصار PDE^2 نامیده می‌شود. به طور کلی یک PDE برای تابع $u(x_1, x_2, \dots, x_n)$ به فرم کلی زیر است:

$$F(x_1, x_2, \dots, x_n, u, u_{x_1}, u_{x_2}, \dots, u_{x_n}, u_{x_1 x_1}, u_{x_1 x_2}, \dots) = 0.$$

مرتبه یک PDE ، مرتبه بالاترین مشتق جزئی است که در معادله ظاهر می‌شود.

۱-۲-۱ معادلات دیفرانسیل خطی و غیرخطی

معادله دیفرانسیل با مشتقات جزئی به دو دسته خطی و غیرخطی تقسیم‌بندی می‌شوند. یک معادله دیفرانسیل با مشتقات جزئی خطی است اگر:

George Adomian¹
Partial Differential Equation²

- (۱) توان متغیر مستقل و هر مشتق جزئی در معادله یک باشد.
- (۲) ضرایب متغیر مستقل و ضرایب هر مشتق جزئی ثابت یا متغیرهای وابسته باشند.
- بنابراین اگر یک از دو شرط فوق برقرار نباشد، معادله غیرخطی نامیده می‌شود.

۳-۱ برخی از روش‌های تحلیلی در حل معادلات دیفرانسیل

در این بخش به معرفی سه روش تحلیلی در حل معادلات دیفرانسیل می‌پردازیم.

۱-۳-۱ روش تداخلی هموتویی

ابتدا مقدماتی که برای این روش مورد نیاز است را می‌آوریم.

تعریف ۱.۱: فرض کنیم $I = [0, 1]$ و X یک فضای توپولوژی باشد. یک مسیر از نقطه a به نقطه b در فضای X عبارت است از تابع پیوسته‌ای مانند $f : I \rightarrow X$ به طوری که $f(0) = a$ و $f(1) = b$ که در اینجا a را نقطه شروع و b را نقطه پایانی مسیر می‌نامند.

تعریف ۲.۱: فرض کنیم X و Y دو مسیر با نقطه شروع $p \in X$ و نقطه پایانی $q \in X$ باشد. در این صورت مسیرهای f و g را هموتوپیک نامند اگر یک تابع پیوسته مانند $H : I^2 \rightarrow X$ موجود باشد به طوری که داشته باشیم:

$$H(s, 0) = f(s), \quad H(0, t) = p,$$

$$H(s, 1) = g(s), \quad H(1, t) = q.$$

تعریف ۳.۱: فرض کنیم X و Y دو فضای توپولوژیک و $f, g : X \rightarrow Y$ نگاشت‌هایی پیوسته از X به Y باشند، گوئیم f با g هموتوپیک است هرگاه یک نگاشت پیوسته مانند $F : X \rightarrow Y$ وجود داشته باشد به طوری که به ازای هر $s \in X$ روابط زیر برقرار باشند:

$$F(s, 0) = f(s), \quad F(s, 1) = g(s).$$

برای روشن‌تر شدن این مفهوم، فرض کنیم که برای هر مقدار $0 \leq t \leq 1$ نگاشت پیوسته

$$F_t : X \rightarrow Y$$

تعریف شده باشد به قسمی که به ازای هر $s \in X$

$$F_t(s) = F(s, t).$$

اگر t را پارامتر زمان در نظر بگیریم، آنگاه در زمان‌های صفر و یک خواهیم داشت

$$F_0(s) = F(s, 0) = f(s),$$

$$F_1(s) = F(s, 1) = g(s).$$

بنابراین اگر t از صفر تا یک تغییر کند، آنگاه f به طور پیوسته بر روی g قرار می‌گیرد. به بیان دقیق‌تر، هموتویی یعنی اثر پیوسته یک منحنی به سمت یک منحنی دیگر، که منحنی اول را منحنی اولیه و منحنی دوم را منحنی نهایی (پایانی) می‌نامیم.

هموتویی مفهومی را که در توپولوژی می‌باشد. ولی با ترکیب آن با فنون عددی می‌توان ابزار مناسبی برای حل معادلات دیفرانسیل ساخت. هموتویی یک نگاشت پیوسته از بازه $I = [0, 1]$ به یک فضای تابعی می‌باشد، که در آن مفهوم پیوستگی نسبت به توپولوژی فضای تابعی تعریف می‌شود. وقتی که پارامتر λ از صفر تا یک تغییر می‌کند هموتویی $\varphi(\lambda)$ تابع f را به تابع $\varphi(1) = g$ تغییر می‌دهد. در این صورت به توابع f و g هموتوپیک گفته می‌شود. برای بیان روش تداخلی هموتویی^۱ معادله زیر را در نظر بگیرید:

$$F(u) = g(x, t), \quad (1-1)$$

معادله (۱-۱) را به صورت زیر در نظر می‌گیریم:

$$Lu + Nu - g(x, t) = 0, \quad (2-1)$$

در رابطه (۲-۱)، L عملگر خطی، N عملگر غیرخطی و $g(x, t)$ یک تابع مشخص داده شده می‌باشد. با استفاده از تکنیک هموتویی، هموتویی $R \rightarrow \Omega \times [0, 1] : v(x, p)$ را ایجاد می‌کنیم [۸۲، ۲۲].

پس:

$$H(v, p) = (1 - p) [L(v) - L(u_0)] + p [F(v) - g(x, t)] = 0,$$

$$H(v, p) = L(v) - L(u_0) + pL(u_0) + p [N(v) - g(x, t)] = 0,$$

که در آن $p \in [0, 1]$ پارامتر جانشانی و u_0 جواب آغازین معادله (۱-۱) می باشد. لذا:

$$H(v, 0) = L(v) - L(u_0) = 0,$$

$$H(v, 1) = F(v) - g(x, t) = 0,$$

روند تغییر p از صفر به یک همان تغییر $v(x, p)$ از $u_0(x, t)$ به $u(x, t)$ است. جملات $L(v) - L(u_0)$ و $F(v) - g(x, t)$ نیز هموتوپیک نامیده می شوند. مطابق روش هموتوپی پارامتر جانشانی p را به صورت یک پارامتر کوچک بکار می بریم و جواب را به صورت زیر می نویسیم:

$$v = v_0 + pv_1 + p^2v_2 + \dots,$$

با جایگذاری $p = 1$ در رابطه بالا جواب تقریبی (۱-۱) به صورت زیر بدست می آید:

$$v = \lim_{p \rightarrow \infty} v = v_0 + v_1 + v_2 + \dots.$$

۲-۳-۱ روش تکرار تغییراتی

روش تکرار تغییراتی^۱ اولین بار در سال ۱۹۷۸ توسط اینوکاتی^۲ ارائه گردید و در سال ۱۹۹۹ توسط هی تعمیم داده شد. این روش در حالت کلی مسائلی به شکل (۱-۱) را مورد بررسی قرار می دهد. ایده اصلی این روش بر اساس تابع تصحیح و ضربگر اساسی لاگرانژ که باید به طور بهینه به وسیله حساب تغییرات^۳ محاسبه گردد بنا شده است. ضربگر اساسی لاگرانژ در بهینه سازی و حساب تغییرات کاربرد دارد. برای نشان دادن مفهوم ضربگر اساسی لاگرانژ معادله جبری زیر را بیان می کنیم:

$$f(x) = 0, \quad x \neq 0.$$

اگر x_n ریشه تقریبی معادله فوق باشد، داریم:

$$f(x_n) = 0.$$

Variational Iteration Method^۱

Inokuti^۲

Calculus of Variations^۳

برای بهتر شدن تقریب، معادله‌ی زیر مرسوم به معادله‌ی تصحیح را تشکیل می‌دهیم:

$$x_{n+1} = x_n + \lambda f(x_n).$$

در این رابطه λ ضربگر اساسی لاگرانژ است که با برابر صفر قرار دادن $\frac{dx_{n+1}}{dx_n}$ ، مقدار بهینه‌ی $-\frac{1}{f'(x_n)}$ را می‌گیرد. لذا فرمول نیوتن نتیجه می‌شود:

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

روش‌های دیگری نیز برای ساختن معادله‌ی تصحیح وجود دارد. این معادله را می‌توان به فرم زیر نیز در نظر گرفت:

$$x_{n+1} = x_n + \lambda g(x_n) f(x_n),$$

که در آن $g(x)$ تابع کمکی است. پس از تعیین λ ، فرمول تکراری زیر حاصل می‌شود:

$$x_{n+1} = x_n - \frac{g(x_n) f(x_n)}{g(x_n) f'(x_{n+1}) + g'(x_n) f(x_n)}.$$

تابع تصحیح را به قرار زیر تشکیل می‌دهیم [۵۲، ۶۲]:

$$u_{n+1}(x, t) = u_n(x, t) + \int_0^t \lambda(\xi) \{L[u_n(\xi)] + N[\tilde{u}_n(\xi)] - g(\xi)\} d\xi, \quad (3-1)$$

در رابطه (۳-۱) اندیس n نمایشگر n - امین تقریب از جواب واقعی و \tilde{u}_n به عنوان قسمتی است که دارای تغییرات محدود شده می‌باشد و این بدان معنی است که تغییرات نسبت به متغیر \tilde{u}_n برابر صفر خواهد بود.

$$\delta u_{n+1}(x, t) = \delta u_n(x, t) + \delta \int_0^t \lambda(\xi) \{L[u_n(\xi)] + N[\tilde{u}_n(\xi)] - g(\xi)\} d\xi,$$

$$\delta u_{n+1}(x, t) = \delta u_n(x, t) + \delta \int_0^t \lambda(\xi) [L(u_n(\xi)) - g(\xi)] d\xi,$$

این روش برای حل مسائل غیرخطی ابداع شده است. دانشمندان زیادی با استفاده از این

روش مسائلی گوناگون در رشته‌های مختلف را مورد بررسی قرار داده‌اند. همگرایی این روش در مرجع [۱۴] بررسی شده است.

۳-۳-۱ روش تجزیه آدومیان

برای معرفی روش تجزیه آدومیان^۱، معادله‌ی تابعی زیر را در نظر می‌گیریم [۰۳]:

$$y - Ny = f, \quad (۴-۱)$$

که در آن N یک عملگر غیرخطی از فضای هیلبرت H به H و f یک تابع معلوم در H می‌باشد. در روش تجزیه آدومیان فرض می‌شود که جواب (۴-۱) یک سری نامتناهی به شکل زیر باشد:

$$y = \sum_{i=0}^{\infty} y_i, \quad (۵-۱)$$

در معادله (۴-۱)، جمله‌ی غیرخطی Ny را به صورت زیر در نظر می‌گیریم:

$$Ny = \sum_{i=0}^{\infty} A_i(y_0, \dots, y_i), \quad (۶-۱)$$

که در این رابطه A_i به ازای هر i ، به چند جمله‌ای‌های آدومیان معروف هستند. آدومیان این چند جمله‌ای‌ها را به صورت زیر معرفی کرد [۲۴، ۶۱]:

$$A_n = \frac{1}{n!} \frac{d^n}{d\lambda^n} \left[N \left(\sum_{i=0}^{\infty} \lambda^i y_i \right) \right]_{\lambda=0}, \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

برای مثال :

$$\begin{aligned} A_0 &= N(y_0), \\ A_1 &= y_1 N'(y_0), \\ A_2 &= y_2 N'(y_0) + \frac{1}{2!} y_1^2 N''(y_0), \\ A_3 &= y_3 N'(y_0) + y_1 y_2 N''(y_0) + \frac{1}{3!} y_1^3 N'''(y_0), \\ A_4 &= y_4 N'(y_0) + \left(\frac{1}{2!} y_2^2 + y_1 y_3 \right) N''(y_0) + \frac{1}{2!} y_1^2 y_2 N'''(y_0) + \frac{1}{4!} y_1^4 N^{(4)}(y_0). \end{aligned} \quad (۷-۱)$$

^۱Adomian decomposition method

همانطور که در چند جمله‌ای‌های آدومیان مشاهده می‌کنید A_0 فقط به y_0 و A_1 فقط به y_0 و y_1 و به همین ترتیب به ازای هر $A_i, i \geq 0$ فقط به y_0 و \dots و y_i وابسته می‌باشند. با جایگذاری (۷-۱) در (۶-۱) خواهیم داشت [۳۴]:

$$\begin{aligned} N(y) &= A_0 + A_1 + A_2 + A_3 + \dots = N(y_0) + (y_1 + y_2 + y_3)N'(y_0) \\ &+ \frac{1}{1!}(y_1^2 + 2y_1y_2 + 2y_1y_3 + y_2^2 + \dots)N''(y_0) \\ &+ \frac{1}{3!}(y_1^3 + 3y_1^2y_2 + 3y_1^2y_3 + 6y_1y_2y_3 + \dots)N'''(y_0) + \dots \\ &= N(y_0) + (y - y_0)N'(y_0) + \frac{1}{1!}(y - y_0)^2N''(y_0) + \dots \end{aligned}$$

بسط آخر نشان می‌دهد که سری A_n ، مشابه سری تیلور اما حول تابع y_0 است. با جایگذاری (۵-۱) و (۶-۱) در معادله‌ی اصلی رابطه‌ی بازگشتی زیر بدست می‌آید:

$$\begin{cases} y_0 = f, \\ y_{n+1} = A_n(y_0, y_1, \dots, y_n), \quad n = 0, 1, 2, \dots \end{cases} \quad (۸-۱)$$

جواب معادله به صورت $y = \sum_{i=0}^{\infty} y_i$ است که در آن y_i از (۸-۱) حاصل می‌شود. تقریب مرتبه‌ی $-n$ ام آن به صورت زیر است:

$$\varphi_n = \sum_{i=0}^{n-1} y_i. \quad (۹-۱)$$

روشی دیگر برای بدست آوردن چند جمله‌ای‌های آدومیان را در زیر توضیح می‌دهیم. این روش در اصل به اتحادهای جبری و مثلثاتی و همچنین بسط تیلور وابسته است. دو نکته‌ی مهم که در اینجا باید توجه شود این است که: در (۷-۱) مشاهده می‌شود به ازای هر $A_i, i \geq 0$ فقط به y_0 و \dots و y_i وابسته می‌باشند. ثانیاً مجموع زیر اندیس‌های مولفه‌های y در هر جمله A_n برابر n است. این روش را با ارائه‌ی دو مثال توضیح می‌دهیم.

مثال ۴.۱: فرض کنید:

$$N(y) = yy_x.$$

ابتدا قرار می‌دهیم:

$$y = \sum_{n=0}^{\infty} y_n, \quad (10-1)$$

$$y_x = \sum_{n=0}^{\infty} y_{n_x},$$

با جایگذاری (10-1) در $N(y) = yy_x$ خواهیم داشت:

$$N(y) = (y_0 + y_1 + y_2 + y_3 + \dots)(y_{0_x} + y_{1_x} + y_{2_x} + y_{3_x} + \dots).$$

با ضرب دو پرانتز بدست می‌آوریم:

$$N(y) = y_0 y_{0_x} + y_{0_x} y_1 + y_0 y_{1_x} + y_{0_x} y_2 + y_{1_x} y_1 + y_{2_x} y_0$$

$$+ y_{0_x} y_3 + y_{1_x} y_2 + y_{2_x} y_1 + y_{3_x} y_0 + y_{0_x} y_4 + y_0 y_{4_x}$$

$$+ y_{1_x} y_3 + y_1 y_{3_x} + y_{2_x} y_2 + \dots \quad (11-1)$$

اکنون با دسته‌بندی تمام جملات (11-1) که دارای مجموع زیراندیس‌های برابر هستند $N(y)$ را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$N(y) = \underbrace{y_0 y_{0_x}}_{A_0} + \underbrace{y_{0_x} y_1 + y_0 y_{1_x}}_{A_1} + \underbrace{y_{0_x} y_2 + y_{1_x} y_1 + y_{2_x} y_0}_{A_2}$$

$$+ \underbrace{y_{0_x} y_3 + y_{1_x} y_2 + y_{2_x} y_1 + y_{3_x} y_0}_{A_3}$$

$$+ \underbrace{y_{0_x} y_4 + y_0 y_{4_x} + y_{1_x} y_3 + y_1 y_{3_x} + y_{2_x} y_2 + \dots}_{A_4}$$

در نتیجه چند جمله‌ای‌های آدومیان به صورت زیر بدست می‌آیند:

$$A_0 = y_0 y_{0_x},$$

$$A_1 = y_{0_x} y_1 + y_0 y_{1_x},$$

$$A_2 = y_{0_x} y_2 + y_{1_x} y_1 + y_{2_x} y_0,$$

$$A_3 = y_{0_x} y_3 + y_{1_x} y_2 + y_{2_x} y_1 + y_{3_x} y_0,$$

$$A_4 = y_{0_x} y_4 + y_0 y_{4_x} + y_{1_x} y_3 + y_1 y_{3_x} + y_{2_x} y_2,$$

\vdots

مثال ۵.۱: فرض کنید:

$$N(y) = \sin(y).$$

ابتدا باید $A_0 = F(y_0)$ را از جملات دیگر جدا کنیم. بدین منظور $y = \sum_{n=0}^{\infty} y_n$ را در $N(y) = \sin(y)$ جایگذاری می‌کنیم. بنابراین:

$$N(y) = \sin [y_0 + (y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + \dots)]. \quad (12-1)$$

برای جدا کردن $A_0 = F(y_0)$ از رابطه‌ی مثلثاتی زیر استفاده می‌کنیم:

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin(\alpha) \cos(\beta) + \cos(\alpha) \sin(\beta).$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} N(y) &= \sin(y_0) \cos(y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + \dots) \\ &+ \cos(y_0) \sin(y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + \dots). \end{aligned}$$

با جداسازی $N(y_0) = \sin(y_0)$ و استفاده از بسط تیلور $\cos(y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + \dots)$ و $\sin(y_1 + y_2 + y_3 + y_4 + \dots)$ بدست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} N(y) &= \sin(y_0) \left(1 - \frac{1}{2!}(y_1 + y_2 + \dots)^2 + \frac{1}{4!}(y_1 + y_2 + \dots)^4 - \dots \right) \\ &+ \cos(y_0) \left((y_1 + y_2 + \dots) - \frac{1}{3!}(y_1 + y_2 + \dots)^3 + \dots \right). \end{aligned}$$

بنابراین با بسط جملات جبری رابطه‌ی فوق داریم:

$$\begin{aligned} N(y) &= \sin(y_0) \left(1 - \frac{1}{2!}(y_1^2 + 2y_1y_2 + \dots) + \dots \right) \\ &+ \cos(y_0) \left((y_1 + y_2 + \dots) - \frac{1}{3!}y_1^3 + \dots \right). \end{aligned}$$

اکنون در بسط آخر، با دسته‌بندی تمام جملاتی که مجموع زیراندیس‌های برابر دارند، به رابطه‌ی زیر می‌رسیم:

$$\begin{aligned}
 N(y) &= \underbrace{\sin(y_0)}_{A_0} + \underbrace{y_1 \cos(y_0)}_{A_1} \\
 &+ \underbrace{y_2 \cos(y_0) - \frac{1}{2!} y_1^2 \sin(y_0)}_{A_2} \\
 &+ \underbrace{y_3 \cos(y_0) - y_1 y_2 \sin(y_0) - \frac{1}{3!} y_1^3 \cos(y_0)}_{A_3} + \dots
 \end{aligned}$$

در نتیجه چند جمله‌ای‌های آدومیان به صورت زیر می‌باشند:

$$\begin{aligned}
 A_0 &= \sin(y_0), \\
 A_1 &= y_1 \cos(y_0), \\
 A_2 &= y_2 \cos(y_0) - \frac{1}{2!} y_1^2 \sin(y_0), \\
 A_3 &= y_3 \cos(y_0) - y_1 y_2 \sin(y_0) - \frac{1}{3!} y_1^3 \cos(y_0), \\
 &\vdots
 \end{aligned}$$

۴-۱ روش تجزیه آدومیان اصلاح شده

در این بخش روش تجزیه آدومیان اصلاح شده^۱ که در سال ۲۰۰۱ بوسیله‌ی وزواز^۲ ارائه شد را معرفی می‌کنیم [۴۴]. این روش همگرایی سری جواب را بیشتر تسریع می‌بخشد و حجم محاسبات را نیز کاهش می‌دهد. ابتدا معادله دیفرانسیل زیر را در نظر می‌گیریم:

$$Ly + Ry + Ny = g, \quad (13-1)$$

که L عملگر مشتق با بالاترین مرتبه است و فرض می‌شود معکوس پذیر است. همچنین R عملگر دیفرانسیل خطی است که مرتبه اش از L کمتر است. g جمله‌ی منبع است و Ny نشان

Modified Adomian decomposition method^۱
Wazwaz^۲